

DECIZIE

06 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Svetlana Filincova, Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh, Luiza Gafton

examinând recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne, Tatiana Danuța și reprezentantul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Radu Frija, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXX împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Vamal al Republicii Moldova, instituției publice „Agenția Servicii Publice” și Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu privire la constatarea prelucrării ilicite a datelor cu caracter personal și repararea prejudiciului moral cauzat,

c o n s t a ț ă

La 30 septembrie 2013, avocatul Roman Zadoinov a depus cerere de chemare în judecată în numele lui XXXXX împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea dreptului încălcat și repararea prejudiciului cauzat (vol. I, f.d. 1-4 recto-verso).

În motivarea acțiunii a indicat că, în luna mai 2013 a aflat că datele sale cu caracter personal sunt stocate, accesate și folosite în mod arbitrar în Republica Moldova.

Reprezentantul reclamantului evocă faptul că din conținutul raportului XXXXX prezentat reclamantului de către întreprinderea de stat „Registru”, datele cu caracter personal ale reclamantului au fost de nenumărate ori accesate de diferite structuri de stat pe parcursul a câtorva ani, și anume:

1. oficiile MAI:

- Direcția Misiuni Speciale, de către Corlăteanu Valentin Gheorghe, prin intermediul SIC „Acces Web”, la 12 mai 2010, de trei ori dintre care de 2 ori materialele au fost tipărite;

- la 14 mai 2010, vizualizat o dată de către Pînzari Constantin Gheorghe, prin intermediul Acces-1;
 - Direcția poliția criminală a DSO, de către Gnatiuc Valerii Victor, vizualizat și tipărit o dată, la 06 august 2009.
2. Oficiile Ministerului Afacerilor Externe (MAE):
 - secția Rusia, de către Patrașcu Anatolie Constantin, vizualizat o dată la 25 septembrie 2009, prin intermediul SIC „Acces WEB”;
 - secția Ucraina, de către Mamei Cristian Valeriu, vizualizat la 17 iulie 2009.
 3. Subdiviziunile Direcției Înregistrare a Transportului și Calificarea Conducătorilor Auto Chișinău CREET, de către Lungu Victoria, la 15 aprilie 2011, prin intermediul SIC „Acces Web”;
 4. Subdiviziunile Direcției de Documentare a Populației:
 - Biroul informații și adrese, de către Luca Liubovi Ștefan, la 12 octombrie 2010, prin intermediul SIA „Cartoteca informații și adrese”.
 - BPEDU nr. 1 (of. 89), de către Toderica Mariana Mihail, la 09 noiembrie 2009, prin intermediul SIC „Acces Web”;
 - Chișinău Centru SEDP, de către Sofiiscaia Violeta Petru, la 05 februarie 2010;
 - DDP, de către Caciuc Mihail, la 07 iulie 2011, vizualizat de trei ori, și tipărit o dată;
 - Ialoveni BEDP, SEET, de către Popa Mariana Vasile, la 02 februarie 2010.
 5. Subdiviziunile S.S.C.:
 - la 20 mai 2010, de către Chira Georgeta, prin intermediul SIC „Acces Web”;
 - la 22 februarie 2011, de către Ciochina Elena Mihail;
 - la 20 mai 2010, de către Iovu Ion Grigore;
 - la 21 mai 2010, de către Rotaru Alina.
 6. Subdiviziunile Serviciului Vamal, de către Dumitrașcu Vadim, vizualizat de patru ori, la 19 martie 2010, prin intermediul SIC „Acces Web”.
 7. Serviciul de Informații și Securitate a Republicii Moldova,
 - .S.I.S. R.M. utilizator 1, vizualizat ori tipărit de 2 ori, prin intermediul SIC „Acces Web”;
 - S.I.S. R.M. utilizator 29, vizualizat de două ori la 27 septembrie 2010;
 - S.I.S. R.M. utilizator 9, vizualizat și tipărit o dată la 30 septembrie 2010;
 - S.I.S. R.M. utilizator 9, vizualizat de două ori la 12 octombrie 2010;
 - de către Zaporojan Victor, vizualizat și tipărit o dată la 12 august 2009, prin intermediul Acces 1.
 8. Direcția Misiuni Speciale a MAI, de către Corlățeanu Valentin.
 9. la 04 iulie 2011, ora 14.40.09, DAG a Ministerului Justiției, prin intermediul SIC „Acces Web”.
 10. la 07 iulie 2011, ora 11.02.02, de către VIP SEET, prin intermediul SIC „Acces Web”, în baza dosarului operativ cu denumire XXXXX.
 11. la 07 iulie 2011, Direcția de Documentare a Populației, de către Indicaia Revencu, prin intermediul SIC „Acces Web”.
 12. la 13 octombrie 11, ora 8 și 54 min., de către Direcția Înregistrare a Transportului și Calificarea Conducătorilor Auto, prin intermediul SIC „Acces Web”.

13. la 19 iunie 2012, de către Serviciul de Stare Civilă, prin intermediul SIC „Acces Web”.
14. la 29 octombrie 2012, ora 12.01, de către Procuratura Generală a Republicii Moldova, prin intermediul SIC „Acces Web” a vizualizat și tipărit date cu caracter personal ale reclamantului.
15. la 29 octombrie 2012, ora 12.06, Procuratura Generală a Republicii a studiat datele personale ale soției reclamantului, XXXXX;
16. la 29 octombrie 2012, ora 12.08, Procuratura Generală repetat a vizualizat datele personale ale reclamantului.

Reprezentantul reclamantului susține că ultimul nu a fost informat niciodată despre efectuarea acestor măsuri secrete. Astfel, consideră că în prezenta cauză, lui XXXXXi-au fost violate drepturile fundamentale, și anume respectarea dreptului la informația privată, fapt ce contravine prevederilor art. 8 CEDO.

Opinează că, în speță, accesarea și procesarea datelor cu caracter personal ale reclamantului și ale membrilor săi de familie nu a fost prevăzută de lege, nu a urmărit un scop legitim, nu era necesară într-o societate democratică și nu era proporțională.

Solicită a recunoaște încălcarea art. 8 CEDO și a încasa suma de 10 000 de euro, în lei moldovenești, cu titlu de reparație echitabilă pentru dreptul încălcat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, în sumă de 450 de lei, per o oră de lucru a avocatului.

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, prin încheierile din 16 iunie 2015 și 13 aprilie 2016, a atras în proces în calitate de intervenienți accesorii întreprinderea de stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat (CRIS) „Registru”, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Stare Civilă, Serviciul Vamal al Republicii Moldova, Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, Procuratura Generală și Ministerul Justiției.

La 19 decembrie 2016, reclamantul XXXXX a depus cerere de completare a temeiului și a circumstanțelor acțiunii și concretizarea pretențiilor (vol. I, f.d. 222-227, vol. II, f.d. 20 verso 21 recto), prin care își formulează pretențiile împotriva întreprinderii de stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat (CRIS) „Registru”, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova și Serviciului Vamal al Republicii Moldova.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că în vederea efectuării unui control de conformitate a prelucrării datelor, a depus pe numele Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cerere în scopul verificării legalității operațiunilor de accesare a datelor sale cu caracter personal și respectiv sancționării persoanelor culpabile. Astfel, pe faptele expuse, la 03 octombrie 2013, Centrul a inițiat controlul legalității nr. 02-11/123/13, iar în urma verificărilor a emis decizia din 28 februarie 2014 privind finalizarea controlului, care este în vigoare, valabilă, produce efecte juridice și este generatoare de drepturi și obligații, iar constatările consemnate conform Legii nr.133 din 08.07.2011 fiind exclusive.

Susține că prin Decizia nominalizată, CNPDCP a apreciat prelucrarea datelor cu caracter personal de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul Vamal, ÎS „CRIS

Registru” ca fiind contrară prevederilor Legii nr.17-XVI din 15.02.2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, reclamantul solicită constatarea prelucrării ilicite a datelor cu caracter personal ale reclamantului XXXXX de către MAI, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, SIS, Serviciul Vamal, ÎS „CRIS „Registru”; și încasarea din contul MAI, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, SIS, Serviciul Vamal, ÎS „CRIS „Registru” în beneficiul lui XXXXX suma 50 000 lei de la fiecare, în contul reparării prejudiciului moral.

Deopotrivă, reclamantul a declarat că nu susține pretențiile înaintate anterior față de Ministerul Finanțelor.

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), prin hotărârea din 09 martie 2017 (vol. II, f.d. 25, 27-33 recto-verso), a respins acțiunea ca prescrisă.

Prima instanță și-a întemeiat soluția adoptată pe dispozițiile art. 267 alin. (1), art.271 și art. 272 alin. (1) din Codul civil, art. 18, și art. 19 alin. (1) din Legea nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, art. 18, art. 121 și art.123 din Codul de procedură civilă.

În consolidarea soluției sale, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) a reținut că, dreptul la acțiune a reclamantului s-a născut în luna mai 2013, atunci când a aflat despre încălcarea dreptului său prin procesarea datelor cu caracter personal. Astfel, termenul de prescripție pentru intentarea prezentei acțiuni a expirat în luna mai 2016, însă, reclamantul a depus cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor la 30 septembrie 2013, și doar la 19 decembrie 2016 fiind completată și concretizată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, ÎS „CRIS Registru”, Serviciului Vamal, Serviciul de Informații și Securitate, intervenient accesoriu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Astfel, prima instanță a constatat că dreptul subiectiv al reclamantului la apărarea dreptului pe calea acțiunii civile s-a stins, motiv pentru care acțiunea urmează a fi respinsă.

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 21 noiembrie 2017 (vol. II, f.d. 110, 111-130), a admis apelul declarat de XXXXX și a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 martie 2017, emițând o nouă hotărâre prin care:

A admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de XXXXX și a constatat prelucrarea ilicită a datelor cu caracter personal ale lui XXXXX de către Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Serviciul Vamal și Agenția Servicii Publice.

A încasat de la Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Serviciul Vamal și Agenția Servicii Publice în beneficiul reclamantului XXXXX a câte 5 000 de lei de la fiecare în contul recuperării prejudiciului moral.

În rest, a respins ca neîntemeiate cerințele lui XXXXX.

Instanța de Apel și-a întemeiat soluția adoptată pe dispozițiile art. 11, art. 15, art.267, art. 271, art. 272, art. 277, art. 280 lit. a), art. 1422 și 1423 din Codul civil; art. 9 din Legea nr.467-XV din 21 noiembrie 2003 cu privire la informatizare și la

resursele informaționale de stat; art. 30 din Legea nr. 71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre; art. 5 din Legea nr. 17-XVI din 15 februarie 2007 privind protecția datelor cu caracter personal (în vigoare până la 14 aprilie 2012); art. 19, art. 20, art.26 din Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal; pct.2 din anexa nr. 1 la Legea nr. 182-XVI din 10 iulie 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, structurii, efectivului-limită și a modului de finanțare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; art. 5 din Legea nr. 761 din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic; pct. 33 din Hotărârea Guvernului nr.744 din 29 iunie 2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea misiunilor diplomatice; Hotărârea Guvernului nr. 368 din 28 martie 2002 cu privire la aprobarea Statutului Consular; Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la 28.01.1981, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.483-XIV din 02 iulie 1999; Constituția Republicii Moldova și art. 1 din Legea nr. 17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la aprobarea Statutului Consular.

În consolidarea soluției sale, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, pretențiile lui XXXXX țin de apărarea drepturilor personale nepatrimoniale, care în condițiile legii sunt imprescriptibile extinctiv. Mai mult decât atât, prima instanță a opus tardivitatea în absența unei excepții ridicate în conformitate cu art. 271 din Codul civil, or, niciunul din participanții la proces nu au invocat prescrierea acestei cerințe.

Referitor la fondul cauzei, instanța de apel a constatat că Decizia CNPDCP din 28 februarie 2014 privind finalizarea controlului este în vigoare, valabilă, produce efecte juridice și este generatoare de drepturi și obligații, astfel încât, potrivit Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, constatările consemnate în aceasta fiind exclusive. Totodată, aceasta a fost comunicată intimaților și nu a fost contestată în condițiile prevăzute de lege, fapt ce confirmă caracterul constatator al acesteia și producerea efectelor juridice față de intimați.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că prin înscrisurile administrate de XXXXX ce confirmă prelucrarea datelor cu caracter personal ale acestuia contrar prevederilor legale și în lipsa unui temei juridic ce ar justifica utilizarea informațiilor în cadrul sistemului de evidență a datelor, fapt atestat inclusiv prin actul și acțiunile autorităților competente.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la concluzia că, în situația în care violarea drepturilor lui XXXXX la prelucrarea datelor cu caracter personal de către utilizatorii de date a fost recunoscută prin actul emis de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, este incontestabilă și violarea art. 8 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

La 19 ianuarie 2018, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, prin care solicită a admite recursul și a casa decizia recurată, cu menținerea hotărârii primei instanțe, în partea ce vizează MAEIE (vol. II, f.d. 132-137).

În motivarea recursului, MAEIE invocă neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, menționând în acest sens că instanța de apel eronat a constatat necesitatea atragerii în proces a MAEIE, reieșind din calitatea acestuia de operator în spiritul Legii nr. 133 din 08 iulie 2011.

În acest sens, menționează că, în condițiile în care acest litigiu vizează o faptă ce a avut loc la 17 iulie 2009, urma să fie aplicată Legea Nr. 17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal și nu Legea Nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Succesiv, MAEIE opinează că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și privința art. 10 alin. (8) și alin. (10) din Legea Nr. 761 din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic. Or, în perioada anului 2009, dl Mamei era trecut temporar, detașat prin transfer de la MAEIE la oficiul consular din Odessa, care are statut de persoană juridică. Astfel, în conformitate cu prevederile pct.15 din Statutul Consular, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 368 din 28 martie 2002, oficiile consulare sunt conduse, în funcție de clasa pe care o deține, de consul general, consul, viceconsul, agent consular, gerant interimar – care poartă răspundere pentru activitatea instituției pe care o conduce.

Prin urmare, instanța de apel a neglijat faptul că dl Mamei a activat și în cadrul Consulatului Republicii Moldova cu sediul în orașul Odessa (Ucraina). Mai mult decât atât, însuși CNPDCP a delimitat în pct. 2.1 al Deciziei din 28 februarie 2014 că este vorba despre „... utilizatorul autorizat al Consulatului Republicii Moldova la Odessa...”.

În această ordine de idei, deduce că, instanța de apel nu a ținut cont de calitatea de persoană juridică a Consulatului Republicii Moldova cu sediul în orașul Odessa și nu a apreciat care este statutul Consulatului Republicii Moldova cu sediul în orașul Odessa și care este raportul acestuia cu MAEIE.

La 05 martie 2018, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, prin care solicită a admite recursul și a casa decizia recurată și hotărârea primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, pentru temeiul statuat la art. 432 alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă (vol. II, f.d. 139-140).

În motivarea recursului menționează că, la examinarea cauzei în prima instanță, MAI nu a fost în citat și, respectiv, a fost lipsit de drepturile sale procedurale, astfel încălcându-se prevederile art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 07 martie 2018, reprezentantul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Radu Frija a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, prin care solicită a admite recursul și a casa decizia recurată, cu menținerea hotărârii primei instanțe (vol. II, f.d. 143-148).

În argumentarea recursului invocă neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată și interpretarea în mod eronat a legii.

La caz, reprezentantul recurentului Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Radu Frija relevă că instanța de apel menționând în § 46 din decizie că metodele prevăzute la art. 11 din Codul civil nu comportă un caracter exhaustiv și expune posibilitatea utilizării altor metode prevăzute de lege, totuși nu a determinat care lege concretă prevede o altă cale de apărare a drepturilor reclamantului și care este acea cale.

La fel, opinează că instanța de apel eronat a concluzionat că obiectul acțiunii din speță este imprescriptibil, or, în sensul art. 267 alin. (2) din Codul civil, acțiunile privind apărarea drepturilor personale nepatrimoniale se prescriu numai în cazurile expres prevăzute de lege. Astfel, legea materială ce guvernează obiectul acțiunii dedusă judecății prevede termen de prescripție, care în condițiile speței nu a fost

respectat.

În acest sens vădește că instanța de apel eronat a statuat că XXXXX ar fi cunoscut despre încălcarea drepturilor sale ca urmare a emiterii deciziei CNPDCP din 28 februarie 2014. Or, acesta cunoștea despre încălcarea drepturilor sale încă la 18 octombrie 2013, când s-a adresat cu cerere prin care a solicitat eliberarea informației cu privire la prelucrarea datelor sale cu caracter personal. Respectiv, la momentul înaintării acțiunii împotriva Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, la 19 decembrie 2016, a fost depășit termenul de prescripție de 3 ani.

Subsecvent, evocă faptul că acțiunile de prelucrare de către SIS a datelor cu caracter personal ale lui XXXXX au avut loc în august 2009 și septembrie 2010, când era în vigoare Legea nr. 17 din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal. Așa, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 17 din 15 februarie 2007, acțiunile legii în cauză nu se extind asupra relațiilor apărute la prelucrarea datelor cu caracter personal atribuite, în modul stabilit, la informații ce constituie secret de stat.

Iar, prin prisma art. 16 din Legea securității statului nr. 618-XIII din 31 octombrie 1995, art. 10 alin. (3) din Legea nr.45-XIII din 12 aprilie 1994 privind activitatea operativă de investigații, art. 6 alin. (3) din Legea nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, art. 7 alin. (1) pct. 4) lit. a) din Legea nr. 245-XVI din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat, și pct. 38 din Nomenclatorul informațiilor atribuite la secret de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 411 din 25 mai 2010, informațiile ce dezvăluie forțele, mijloacele, sursele, metodele, planurile, rezultatele activității de recunoaștere și de contrainformații, operative de investigații și ale operațiilor speciale, precum și datele privind finanțarea acestei activități și a operațiilor speciale, dacă datele respective dezvăluie informațiile enumerate, sunt atribuite la secret de stat.

În altă ordine de idei, reprezentantul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova notează că XXXXX nu a administrat probe care să demonstreze faptul că Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a procesat datele lui cu caracter personal. Or, conform pct. 7 al Deciziei CNPDCP din 28 februarie 2014, materialele acumulate privind operațiunile de consultare și extragere a datelor de către colaboratorii SIS, au fost remise pentru examinare Procuraturii Generale, deoarece investigarea acestor fapte depășește competența autorității de control a protecției datelor cu caracter personal.

În condițiile circumstanțelor invocate, constată că interpretarea și aplicarea situației de fapt de către instanța de apel a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Curtea Supremă de Justiție, prin încheierea din 16 mai 2018, a considerat admisibile recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne, Tatiana Danuța și reprezentantul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Radu Frija, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne, Tatiana Danuța și reprezentantul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Radu Frija urmează a

fi admise, casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de apel, din motivele ce succed.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Materialele cauzei atestă că, în temeiul interpelării depuse de XXXXX la 01 aprilie 2013 (vol. I, f.d. 21), la 03 aprilie 2013 ÎS „CRIS Registru” a furnizat acestuia informația cu privire la prelucrarea de către utilizatorii de informații a datelor cu caracter personal a lui XXXXX și a membrilor familiei acestuia (vol. I, f.d. 20, 22, 23, 24-25, 92-102).

Din conținutul informației furnizate, rezultă că în perioada anilor 2001-2013, prin intermediul sistemelor informaționale automatizate SIC „Access WEB), de către Ministerul Afacerilor Interne (inclusiv subdiviziunile din subordine), Ministerul Justiției, VIP SEET, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (inclusiv instituțiile serviciului diplomatic), ÎS „CRIS Registru” (inclusiv subdiviziunile Direcției Documentare a Populației și DÎTCCA), Serviciul Stare Civilă, Serviciul Vamal, Procuratura Generală și Serviciul de Informații și Securitate au fost accesate și prelucrate date cu caracter personale ale lui XXXXX, a soției acestuia XXXXX și a fiicei XXXXX.

Astfel, în vederea efectuării unui control de respectare a prelucrării datelor de către utilizatorii menționați în nota-informativă a ÎS „CRIS Registru” din 03 aprilie 2013, avocatul Roman Zadoinov a solicitat, în numele lui XXXXX, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal verificarea legalității operațiunilor și implicit sancționarea subiecților în cazul atestării încălcării caracteristicilor datelor cu caracter personal (vol. I, f.d. 230-233). Pe faptele expuse, la 03 octombrie 2013, CNPDCP a inițiat în temeiul adresării lui XXXXX controlul nr. XXXXX privind legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal ale acestuia, stocate în Registrul de Stat al Populației.

Deopotrivă, în urma verificărilor efectuate și examinării materialelor acumulate, la 28 februarie 2014, CNPDCP a emis Decizia privind finalizarea controlului nr. XXXXX (vol. I, f.d. 235-239).

Conform Deciziei nominalizate, în rezultatul acțiunilor întreprinse în vederea stabilirii scopului și temeiului legal al consultărilor (accesărilor) și/sau extragerilor de date stocate în Registrul de Stat al Populației, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a constatat încălcarea prevederilor legale în procesul de prelucrare a datelor cu caracter personal ale lui XXXXX și implicit violarea drepturilor în cazul operațiunilor de consultare.

În particular, CNPDCP a constatat încălcarea prevederilor art. 5 lit. a), b) și art.6 alin. (1) din Legea nr. 17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal (în vigoare până la 14 aprilie 2012) în cazul operațiunilor de consultare a datelor cu caracter personal ce-l vizează peXXXXX, de către utilizatorii indicați la punctele 1.2, 2.1, 3.2, 3.3 și 5 din Decizie. De asemenea, în partea ce vizează circumstanțele descrise la punctul 7 din Decizie, materialele acumulate privind operațiunile de consultare și extragere a datelor au fost remise pentru examinare Procuraturii Generale, conform competenței.

În temeiul constatărilor inserate la punctul 1.2, la 12 mai 2010 și 14 mai 2010 de pe conturile utilizatorilor autorizați ai Direcției Misiuni Speciale în persoana colaboratorilor Ministerului Afacerilor Interne, au fost accesate și extrase date cu caracter personal ale luiXXXXX, în lipsa unui temei legal și în absența unui scop legitim, prin ce au fost încălcate prevederile art. 5 lit. a) și lit. b), art.6 alin. (1) din Legea nr. 17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal. În cazurile enunțate, CNPDCP a notat că subdiviziunea utilizatorului nu a întreprins măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva accesului ilicit sau întâmplător, precum și alte acțiuni ilicite contrar prevederilor art. 14 din Legea nr. 17-XVI din 15 februarie 2007.

Conform constatărilor din punctul 2.1 al Deciziei, la 17 iulie 2009, de către utilizatorul autorizat al Consulatului Republicii Moldova la Odessa – C. Mamei au fost accesate date cu caracter personal ale luiXXXXX, însă, în arhiva Consulatului nu s-au păstrat înregistrări privind operațiunea de accesare menționată supra, iar cet. C. Mamei nu mai activează în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, fiind stabilit cu traiul permanent în străinătate. Respectiv, CNPDCP nu a putut identifica scopul și temeiul acestei operațiuni, contrar prevederilor art. 5 lit. a) și lit. b), art. 6 alin. (1) din Legea nr. 17-XVI din 15.02.2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Potrivit constatărilor din punctul 3.2, utilizatorul ÎS „CRIS Regstru”, prin intermediul colaboratorului Biroului de Evidență și Documentare a Populației Ialoveni, la 02 februarie 2010, în lipsa unui temei legal și al unui scop determinat, a accesat date cu caracter personal ale luiXXXXX, prin ce au fost încălcate prevederile art. 5 lit. a) și lit. b), art. 6 alin. (1) din Legea nr. 17-XVI din 15.02.2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Succesiv, conform constatărilor de la punctul 3.3 din Decizie, la 05 februarie 2010, de către utilizatorul ÎS „CRIS Regstru”, colaboratorul secției de evidență și documentare a populației Centru – V. Sofiiskaia, în lipsa unui temei legal și al unui scop determinat, a accesat datele cu caracter personal ale luiXXXXX, prin ce au fost încălcate prevederile art. 5 lit. a) și lit. b), art. 6 alin. (1) din Legea nr. 17-XVI din 15.02.2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Prin prisma constatărilor expuse la punctul 5 al Deciziei, la 19 martie 2010, de către utilizatorul Serviciul Vamal al Republicii Moldova, colaboratorul secției investigații operative, în lipsa unui temei legal și al unui scop determinat, fără a asigura evidenta operațiunii, a accesat date cu caracter personal, prin ce au fost încălcate prevederile art. 5 lit. a) și lit. b), art. 6 alin. (1) din Legea nr. 17-XVI din 15.02.2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Remarcabil este faptul că, pe toate cazurile enumerate, nu a fost posibilă atragerea persoanelor vizate la răspundere contravențională din motiv că operațiunile

de consultare a datelor cu caracter personal au avut loc până la intrarea în vigoare a Legii nr. 208 din 21 octombrie 2011 pentru completarea și modificarea unor acte legislative, astfel încât autoritatea de control în calitate de agent constator nu a putut interveni cu acte de reacție în spiritul modificărilor operate.

Dealtfel, Colegiul constată că, potrivit punctului 7 al Deciziei, în privința operațiunilor de accesare și extragere a datelor cu caracter personal ce-1 vizează pe XXXXX, efectuate la 12 august 2009, 13 august 2009, 27 septembrie 2010, 30 septembrie 2010 și 12 octombrie 2010 de către colaboratorii Serviciului de Informații și Securitate, CNPDCP a constatat existența în fapt a circumstanțelor, investigarea cărora depășește limitele competențelor funcționale ale Autorității naționale de control a protecției datelor cu caracter personal, din care motiv, materialele relevante au fost expediate în adresa Procuraturii Generale.

Verificând legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție vedește că instanța de apel nu a cercetat multiaspectual suportul probator administrat, fapt ce a dus la nestabilirea tuturor circumstanțelor cauzei și neidentificarea corectă a cadrului legal aplicabil în speță, iar drept consecință nu a verificat interesul procesual al părților implicate în proces și al eventualilor/potențialilor subiecți ai raportului material litigios, circumstanțe care circumscrise au succedat adoptarea unei soluții eronate, astfel încât partea motivată fiind în contradicție cu soluția pronunțată.

În debut, instanța de recurs consemnează că, pentru satisfacerea principiului general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv, judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

În acest sens, legiuitorul a investit apelul cu efect devolutiv, care presupune două limite raționale: *tantum devolutum quantum appellatum*, adică instanța de apel rejudecă în fapt și în drept, ceea ce apelantul a înțeles să atace din hotărârea primei instanțe, fiind o consecință a principiului disponibilității care guvernează procesul civil și *tantum devolutum quantum iudicatum*, unde instanța de apel, efectuează o nouă examinare în fond, dar și exercită controlul judiciar complet, în fapt și în drept, asupra ceea ce a hotărât prima instanță și din acest motiv instanța de apel, nu poate fi pusă în situația de a soluționa cereri care nu au fost formulate în fața primei instanțe, adică cereri absolut noi prin care să se invoce pretenții noi.

Astfel, pentru a efectua o nouă examinare în fond, instanța de apel urmează să identifice, primordial, acțiunea civilă și cele trei elemente interdependente ale acesteia: obiectul, temeiul și părțile acțiunii. Or, acțiunea civilă este ansamblul mijloacelor procesuale consacrate și garantate, pentru apărarea prin intermediul instanței de judecată în ordinea stabilită de lege a dreptului subiectiv prezumat încălcat sau prezumat contestat.

Deopotrivă, Colegiul găsește oportun de a accentua că obiectul acțiunii civile îl formează pretențiile reclamantului față de pârât, adresate instanței de judecată în scopul apărării propriilor drepturi și care reies din raportul material-litigios și în privința cărora instanța de judecată urmează să se pronunțe prin hotărâre. Astfel, obiectul acțiunii civile depinde de metoda sau modalitatea de apărare a acestora prevăzută de legea materială, conform art. 11 din Codul civil. Prin urmare, instanței

de judecată îi revine o deosebită atenție de a determina raportul material-litigios dintre părți întru constatarea corectă a specificului obiectului acțiunii civile și temeiului acesteia.

În condițiile speței, din conținutul pretențiilor formulate de către XXXXX se atestă că obiectul acțiunii civile îl formează constatarea prelucrării ilicite de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Vamal al Republicii Moldova, instituției publice „Agenția Servicii Publice” și Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova a datelor cu caracter personal ale lui XXXXX și cu titlu de consecință repararea prejudiciului moral cauzat prin violarea acestui drept.

Astfel, întru soluționarea justă și multiaspectuală a diferendului dedus judecății, instanța de apel avea obligația pozitivă de a stabili circumstanțele care au importanță pentru soluționarea speței și să precizeze temeiurile apariției disensiunii între părți, pentru a elimina discrepanța intervenită în legătură cu aceasta.

În opinia instanței de recurs, Curtea de Apel Chișinău, judecând cauza în fond, nu a elucidat multiaspectual circumstanțele speței, fapt ce a succedat aprecierea incorectă a acestora și identificarea incorectă a cadrului legal aplicabil, iar drept consecință nu a aplicat legile care trebuia să fie aplicate și a aplicat unele legi care nu trebuiau să fie aplicate, precum și a interpretat eronat legile aplicate.

In concreto, analizând memoriul deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, Colegiul desprinde că unica probă pertinentă reținută de către instanța de apel este Decizia emisă de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal la 28 februarie 2014 privind finalizarea controlului nr. XXXXX (vol. I, f.d. 235-239).

Astfel, bazându-se pe circumstanțele constatate prin Decizia enunțată, Curtea de apel Chișinău a reținut în că „constatățile expuse în Decizie la punctul 7, mai denotă că la 12 august 2009, 13 august 2009, 27 septembrie 2010, 30 septembrie 2010 și 12 octombrie 2010 de către colaboratorii Serviciului de Informații și Securitate au fost accesate și prelucrate date cu caracter personal ale apelantului. Totodată, textul Deciziei relevă că circumstanțele privind prelucrarea datelor a fost constatată, însă investigarea faptelor depășește competența autorității de control a protecției datelor cu caracter personal, materialele fiind remise după competență Procuraturii Generale. În același sens, Colegiul relevă că în baza circumstanțelor constatate a fost intentată cauza penală nr. XXXXX pe faptul comiterii abuzului de putere în serviciu, admis de către persoane publice din cadrul Serviciului de Informații și Securitate.” (§ 73).

La caz, studiind materialele prezente la dosar, instanța de recurs atestă că, reclamantul XXXXX nu a administrat probe care să dovedească procesarea ilegală de către Serviciului de Informații și Securitate a datelor cu caracter personal ale sale. Or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, textul deciziei instanței de apel nu certifică indubitabil culpa Serviciului de Informații și Securitate la procesarea datelor cu caracter personal ale lui XXXXX la 12 august 2009, 13 august 2009, 27 septembrie 2010, 30 septembrie 2010 și 12 octombrie 2010 și că această procesare a fost lipsită de temei.

Ba mai mult decât atât, Colegiul desprinde că instanța de apel și-a întemeiat concluziile atât pe prevederile Legii nr. 17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la

protecția datelor cu caracter personal, cât și pe dispozițiile Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Însă, la judecarea cauzei, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că presupusele procesări ilegale ale datelor cu caracter personal de către angajații Serviciului de Informații și Securitate au avut loc în perioada august 2009 și septembrie-octombrie 2010. Respectiv, la acel moment era în vigoare și producea efecte juridice Legea nr. 17 din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal, care consemna la art. 2 alin.(3) lit. b) că, acțiunea prezentei legi nu se extinde asupra relațiilor apărute la prelucrarea datelor cu caracter personal atribuite, în modul stabilit, la informații ce constituie secret de stat.

În acest sens, Colegiul evocă faptul că prin prisma dispozițiilor art. 16 din Legea securității statului nr. 618-XIII din 31 octombrie 1995, activitatea operativă ce ține de asigurarea securității statului constituie secret de stat. Informațiile obținute în rezultatul activității operative, în funcție de importanța lor pentru stat, pot avea diferite grade de secretizare.

Deopotrivă, art. 10 alin. (3) din Legea nr. 45-XIII din 12 aprilie 1994 privind activitatea operativă de investigații statuează că, informația despre forțele, mijloacele, sursele (cu excepția persoanelor care acordă sprijin organelor care exercită astfel de măsuri), metodele, planurile și rezultatele activității operative de investigații, precum și despre organizarea și tactica desfășurării măsurilor operative de investigații, care constituie secret de stat, poate fi scoasă de la secret numai în conformitate cu legislația.

La caz, dispozițiile coroborate ale art. 6 alin. (3) din Legea nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, art. 7 alin. (1) pct. 4) lit. a) din Legea nr. 245-XVI din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat și pct. 38 din Nomenclatorul informațiilor atribuite la secret de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 411 din 25 mai 2010, prescriu că informațiile ce dezvăluie forțele, mijloacele, sursele, metodele, planurile, rezultatele activității de recunoaștere și de contrainformații, operative de investigații și ale operațiilor speciale (antiteroriste), precum și datele privind finanțarea acestei activități și a operațiilor speciale, dacă datele respective dezvăluie informațiile enumerate, sînt atribuite la secret de stat.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca fiind temeinică alegația reprezentantului recurentului Serviciului de Informații și Securitate, precum că informațiile procesate de către angajații Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova constituie informații cu accesibilitate limitată, limitarea fiind una prevăzută expres de mai multe acte normative.

Or, într-o societate democratică, întru asigurarea securității de stat, a independenței și integrității teritoriale, sunt necesare prelucrarea, de către serviciile de securitate, a datelor cu caracter personal în sistemele informaționale, aceasta realizându-se preponderent în cadrul măsurilor speciale de investigații, în special „culegerea informației” sau „identificarea persoanelor”, în conformitate cu legislația națională.

În această ordine de idei, corelând ipotezele menționate supra, Colegiul conchide că la examinarea revendicărilor lui XXXXX împotriva Serviciului de Informații și Securitate, instanța de apel nu a ținut cont de acțiunea actului legislativ în timp și a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, or, conform art. 46 alin. (1)

din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, actul legislativ produce efecte numai în timpul cât este în vigoare și nu poate fi retroactiv sau ultraactiv. Astfel, acțiunile produse la 17 iulie 2009 urmează a fi coroborate cu dispozițiile legii în vigoare la acea perioadă, și anume a Legii nr.17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Totodată, instanța de apel urma să dea o apreciere circumstanțelor invocate față de Serviciul de Informații și Securitate prin prisma dispozițiilor art. 2 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 17 din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

În altă ordine de idei, Colegiul taxează că instanța de apel corect a constatat că investigarea faptelor privind procesarea datelor cu caracter personal ale lui XXXXX de către colaboratorii Serviciului de Informații și Securitate depășește competența autorității de control a protecției datelor cu caracter personal, materialele fiind remise după competență Procuraturii Generale, iar în baza acestor circumstanțe fiind intentată cauza penală nr. XXXXX pe faptul comiterii abuzului de putere în serviciu, admis de către persoane publice din cadrul Serviciului de Informații și Securitate (§ 73). Însă, distinct constatărilor sale, instanța de apel nu a verificat dacă capătul de cerere privind „constatarea prelucrării ilicite de către Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova a datelor cu caracter personal ale lui XXXXX poate constitui obiect material al acțiunii civile și dacă constituie modalitate de apărare a drepturilor civile ale lui, iar drept consecință dacă ține de competența instanței judecătorești de drept comun.

În continuare, Colegiul notează că instanța de apel, bazându-se pe circumstanțele constatate prin Decizia emisă de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal la 28 februarie 2014, a reținut că „... necesitatea atragerii în proces inclusiv a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova a fost justificată prin calitatea acestuia de operator în spiritul Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 ...” (§ 84).

Astfel, prin prisma prevederilor Legii nr. 133 din 08 iulie 2011, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la concluzia că „... în condițiile în care din actele administrate rezultă că utilizatorul autorizat este funcționar al oficiului consular și respectiv angajat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, ultimul fiind și operator în sensul prevăzut de legislația în vigoare...” (§87).

În condițiile speței, din conținutul Deciziei emise de CNPDCP la 28 februarie 2014 (pct. 2.1) rezultă indubitabil că, acțiunile vizate au avut loc la 17 iulie 2009. Respectiv, este cert că în acea perioadă raporturile privind procesarea datelor cu caracter personal erau reglementate prin Legea nr. 17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal, care a fost abrogată la 14 aprilie 2012 prin Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Prin urmare, instanța de recurs constată că instanța de apel nu a ținut cont de acțiunea actului legislativ în timp și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, or, acțiunile produse la 17 iulie 2009 urmează a fi coroborate cu dispozițiile legii în vigoare la acea perioadă, și anume a Legii nr.17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Subsecvent, este reprehensibilă constatarea instanței de apel precum că „... prin referința intervenientului Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene s-a

recunoscut faptul că utilizatorii datelor reprezintă funcționarii Ministerului și au acționat în calitate de utilizatori autorizați...” (§ 84). Or, conform pct. 2.1 al Deciziei CNPDCP din 28 februarie 2014 „la 17 iulie 2009, utilizatorul autorizat al Consulatului Republicii Moldova la Odessa – C. Mamei, a accesat datele cu caracter personal ale cet.XXXXX. Potrivit informației prezentate, în arhiva Consulatului Republicii Moldova la Odessa nu s-a păstrat nici o înregistrare privind operațiunea de accesare vizată...”.

La capitolul dat, Colegiul învederează că în sensul pct. 2 din Regulamentul cu privire la activitatea misiunilor diplomatice ale Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 744 din 29 iunie 2007, misiunea diplomatică, inclusiv reprezentanța permanentă a Republicii Moldova de pe lângă o organizație internațională, ca parte componentă a sistemului unic al instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova, este o structură subordonată Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, abilitată să promoveze politica externă și raporturile cu statele lumii și organizațiile internaționale, în general, și a relațiilor economice, comerciale, cultural-umanitare și științifice, în particular.

Aderent, pct. 3 al aceluiași Regulament statuează că, misiunea beneficiază de dreptul de persoană juridică, are deschise conturi trezoreriale la Trezoreria de Stat a Ministerului Finanțelor, dispune de conturi curente bancare, deschise în una din instituțiile bancar-financiare din statul de acreditare, în valuta statului de acreditare, în euro sau în dolari SUA.

În această ordine de idei, Colegiul deduce că Consatul Republicii Moldova cu sediul în orașul Odessa (Ucraina) este o structură subordonată Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova.

Astfel, instanța de recurs opinează că acțiunea primordială care urma a fi întreprinsă de către instanța de apel este de a verifica capacitatea procesuală a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova. Or, pentru ca o persoană să fie parte în procesul civil, aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ anumite condiții, și anume să întrunească: calitatea procesuală, capacitatea procesuală și justificarea interesului procesual. Iar, în caz de nerespectare a unei condiții, urmează să survină consecințele procesuale care se stabilesc în dependență de categoria condiției neîndeplinite.

Prin urmare, instanța de apel urma să verifice interesul procesual al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova în cazul dedus judecății, în situația în care, prin prisma Regulamentului cu privire la activitatea misiunilor diplomatice ale Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 744 din 29 iunie 2007, Consatul Republicii Moldova cu sediul în orașul Odessa (Ucraina) are statut de persoană juridică, iar prin Decizia CNPDCP din 28 februarie 2014 (pct. 2.1) s-a constatat că datele cu caracter personal al lui XXXXX au fost procesate de către utilizatorul autorizat al Consulatului Republicii Moldova la Odessa – C. Mamei.

La caz, Colegiul reiterează că în sensul art. 59 alin. (1) din Codul de procedură civilă, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

În corolar, raportând normele legale precitate la circumstanțele relevate supra, Colegiul atestă că hotărârea instanței de apel se bazează pe neelucidarea multiaspectuală a circumstanțelor importante pentru justa soluționare a disensiunii

dedusă judecării, neverificarea obiectului acțiunii civile, neidentificarea cadrului normativ legal aplicabil și aplicarea eronată a acestuia, neverificarea corespunderii subiecților raportului material litigios, circumstanțe care au generat adoptarea unei soluții nemotivate.

Colegiul opinează că, în speță, este imperioasă și jurisprudența CtEDO, care la capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată a statuat în repetate rânduri necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (*Hirvisaari împotriva Finlande*).

În acest sens se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie cu încălcarea normelor procedurale, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursurilor declarate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne, Tatiana Danuța și reprezentantul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Radu Frija, casării deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente speței, precum și cercetarea multiaspectuală circumstanțelor cauzei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și art. 445 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A admite recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne, Tatiana Danuța și reprezentantul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Radu Frija, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017.

A casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 și a trimite cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXX împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Vamal al Republicii Moldova, instituției publice „Agenția Servicii Publice” și Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Centrul Național pentru Protecția

Datelor cu Caracter Personal cu privire la constatarea prelucrării ilicite a datelor cu caracter personal și repararea prejudiciului moral cauzat, spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

Luiza Gafton